VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2023—2026 (VNS 2/2022 vp)

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 26.4.2022

Outi Antila
Pääjohtaja

Kelan kulut ja tuotot

- Arviot perustuvat VM:n talousennusteisiin, väestöennusteeseen ja voimassaolevaan lainsäädäntöön. Lisäksi arvioita tehdessä on otettu huomioon valmisteilla olevia lainmuutoksia, kuten
  - lääkärinpalkkioiden sekä tutkimuksen ja hoidon leikkaukset (2023)
  - lääkekorvauskulujen säästöt (2023)
  - opintotuen tulorajoihin tehtävät korotukset (2023)
  - osatyökyvyttömyyseläke ja lineaarinen tulosovitusmalli (2025)
- Kelan kulut laskevat reaalisesti ennustekaudella
- Tartuntatautipäivärahaa maksetaan edelleen paljon vuonna 2022
- Vakuutusmaksutuotot olivat vuonna 2021 ylijäämäiset, mutta tulevat olemaan alijäämäiset vuonna 2022 -> nostavat vakuutusmaksuja 2023
- Valtio rahoittaa yli 70 % Kelan kuluista

Kelan kulut etuuslajeittain 2010-2026 vuoden 2022 rahassa

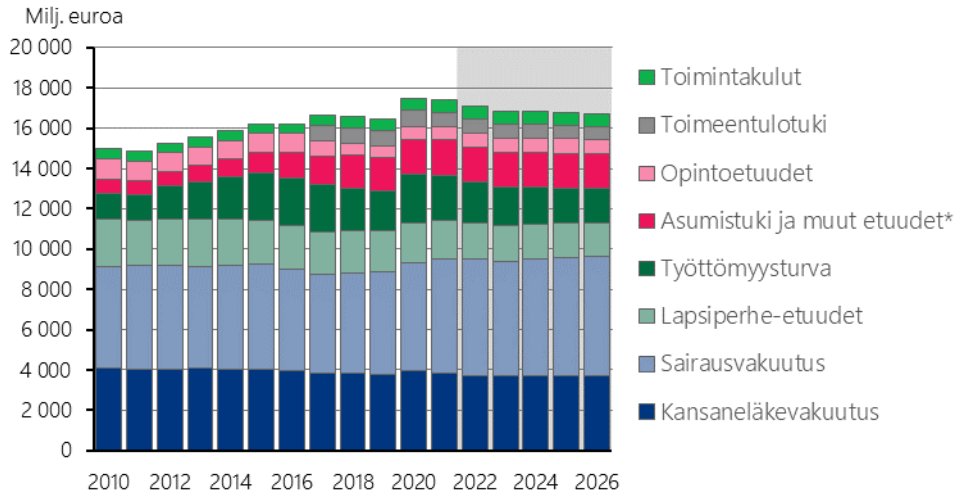

Kelan tuotot 2010-2026 vuoden 2022 rahassa

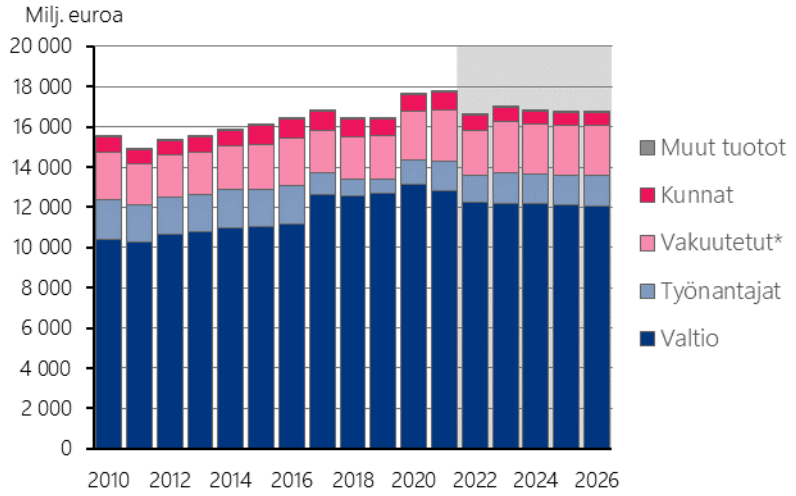

Kelan toimintakulut (momentti 33.10.60)

- Julkisen talouden suunnitelmassa mainittu lisärahoitus vuosille 2023 - 2026 mahdollistaa kyberturvallisuuden parantamisen sekä etuuskäsittelyn ja asiointipalvelujen uudistamisen suunnitelmien mukaisesti.
  - On tärkeää, että Kelan toiminnan kehittämisen rahoitus turvataan jatkossakin pitkäjänteisesti.
  - Näin Kela kykenee toteuttamaan lakisääteiset tehtävänsä tehokkaasti ja taloudellisesti sekä ylläpitämään lainsäädännön edellyttämän palvelutason.
- Lisäksi toimintakuluja kasvattavat suunnittelukaudella ansio- ja hintatason arvioitu nousu ja kriittisen infrastruktuurin huoltovarmuuden kehittäminen.
- Ukrainan sodan vaikutuksia ei ole huomioitu Kelan toimintakuluarvioissa.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen edetessä Kelalle on varattava riittävä aika ja resurssit muutosten toteuttamiseen.
- Lakisääteisten uusien tehtävien toteuttamisen aiheuttamien toimintakulujen rahoitus tulisi aina varmistaa lainsäädännön kautta samassa yhteydessä, kun uudesta tehtävästä säädetään. Kela tarvitsee muutoksen suuruudesta riippuen 6–36 kuukauden mittaisen ajan muutosten toteuttamiseen onnistuneesti.

Kanta-palvelut (momentti 33.01.25 Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät)

- Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen ja lainmuutokset edellyttävät Kanta-tietojärjestelmäpalvelujen jatkuvaa kehittämistä ja myös rahoitus tulee turvata usean vuoden aikajänteellä.
  - Kanta-rahoituksen läpinäkyvyyttä, ennakoitavuutta ja seurannan reaaliaikaisuutta parantaisi, jos momentin 33.01.25 käyttö osoitettaisiin vain Kelan Kanta-tehtäviin.
  - Kela pitää tärkeänä, että palvelujen jatkuvan palvelun kustannukset katettaisiin valtion talousarvion momentilta 33.01.25 kunnes valtakunnallinen käyttöönotto on tehty ja kustannukset voidaan kattaa asiakkailta perittävistä käyttömaksuista.
- Toisiolain toimeenpanoon tarvittavan tietoturvallisen tietoalustan kehittäminen ja muu toisiolain toimeenpanon vaatima rahoitus ei sisälly kokonaisuudessaan Kelalle osoitettuun Toivo-ohjelman rahoitukseen, eikä se voi toiminnan luonteen ja lainsäädännön velvoitteiden vuoksi perustua lyhytaikaiseen hankerahoitukseen tai käyttömaksuihin. Toimeenpano edellyttää valtion budjetista osoitettavaa riittävää rahoitusta.

Kiitos

Kela|Fpa